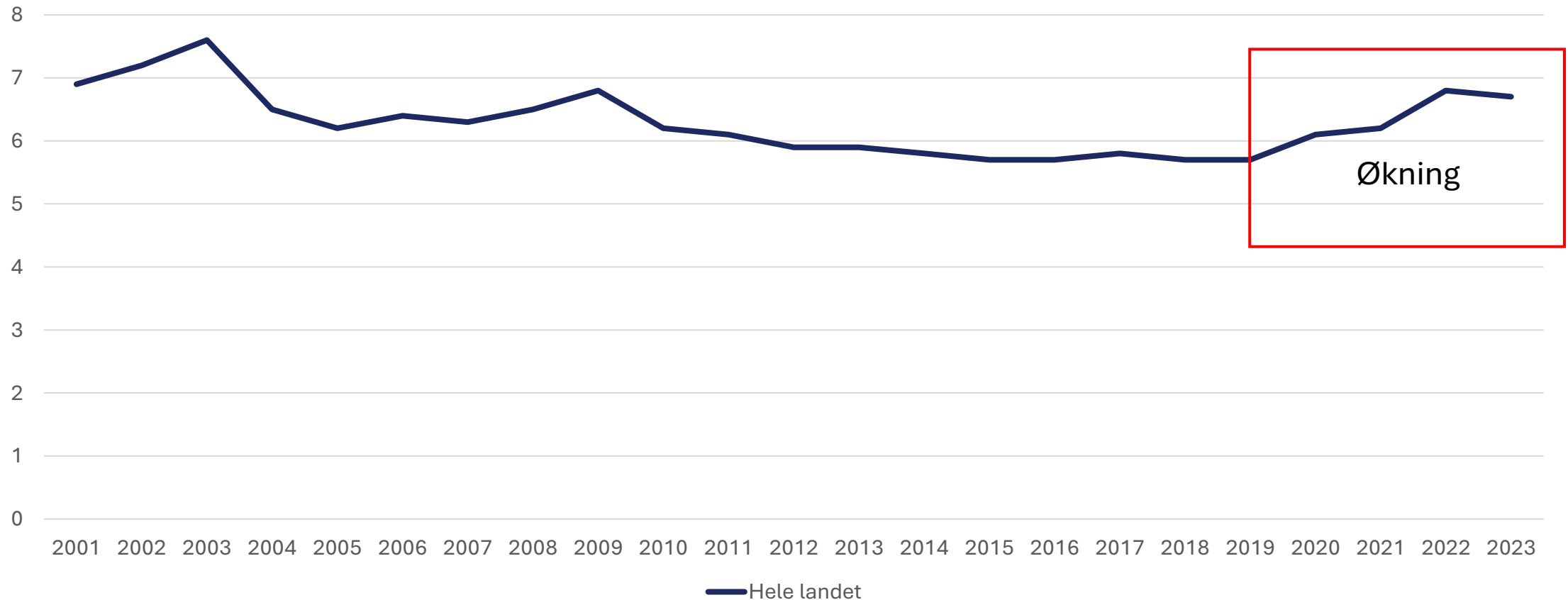

Arbeidsmiljø og sykefravær

Fafrokost, Eurofound

Eirik Degerud, STAMI

Sykefravær 2001 – 2023, egenmeldt og legemeldt

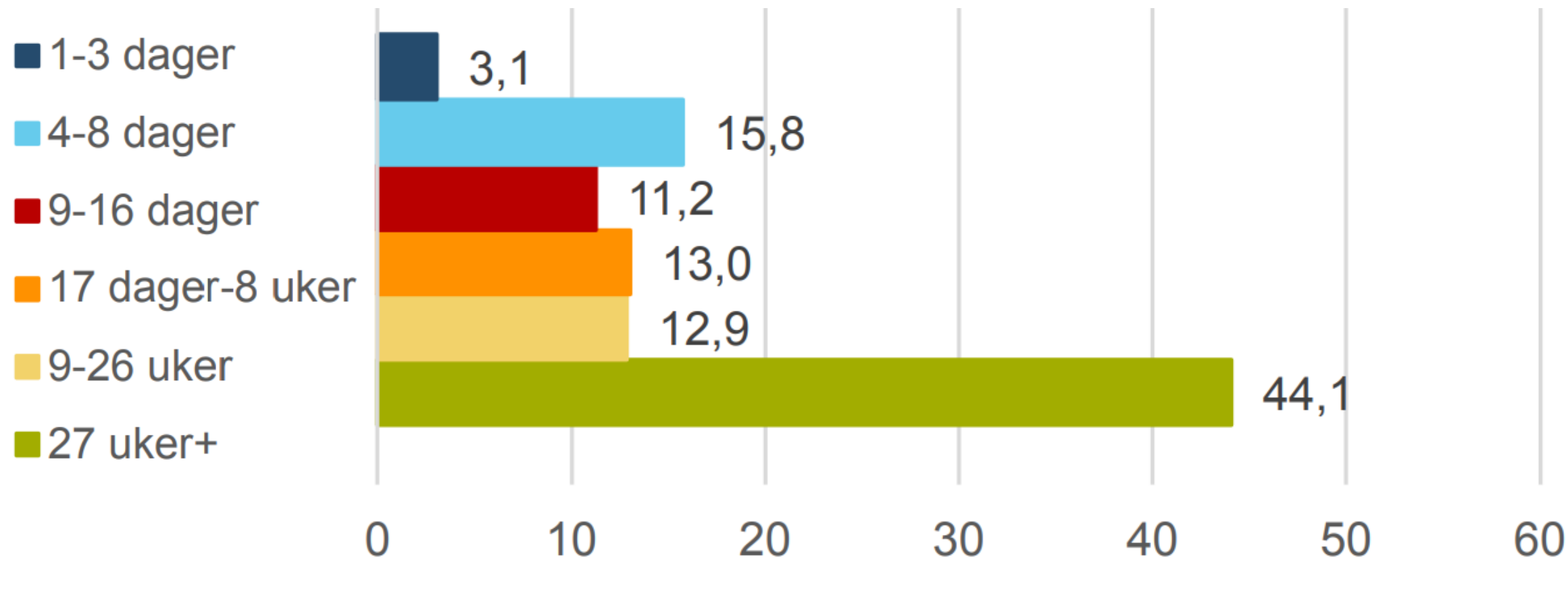
Kilde: SSB, tabell 12439
Nossen (2008)

**Sykefraværet har økt i alle grupper,
men i noe varierende grad**

Kilde: Nossen & Delalic 2024

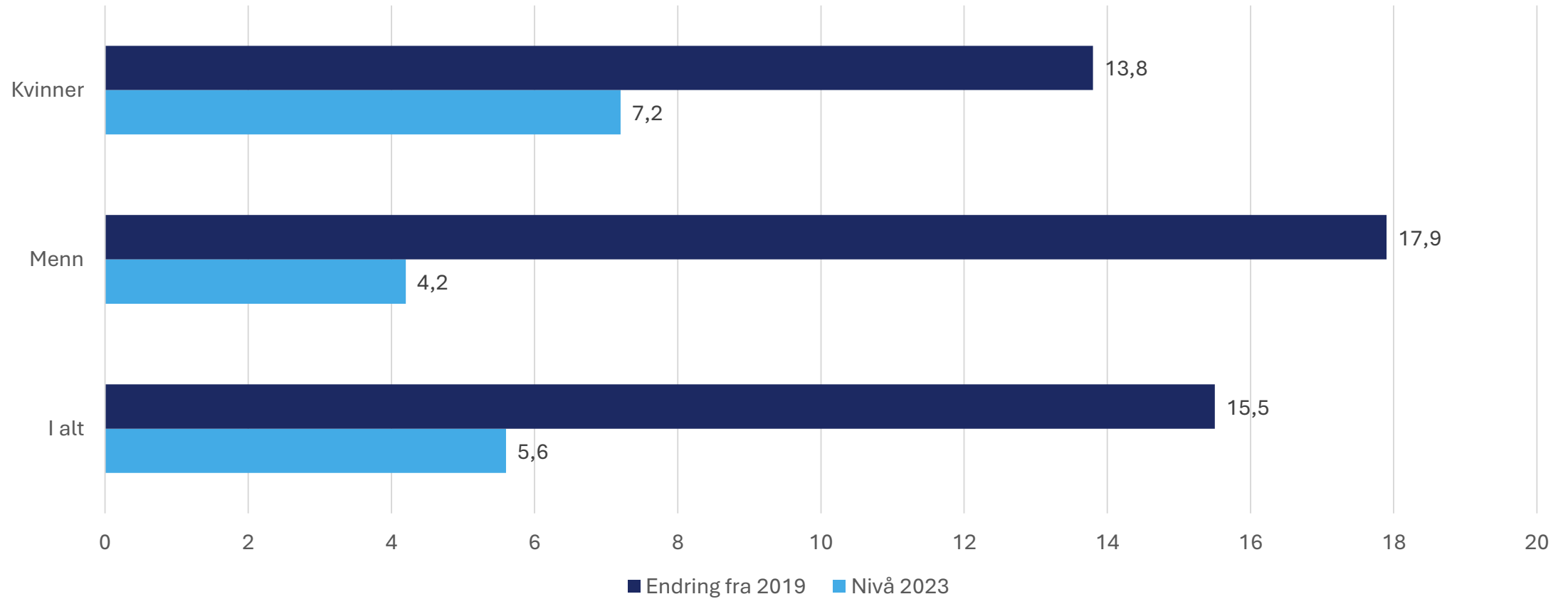
Varighet (legemeldt sykefravær)

Tapte dagsverk, andel av økningen fra 2018-2022

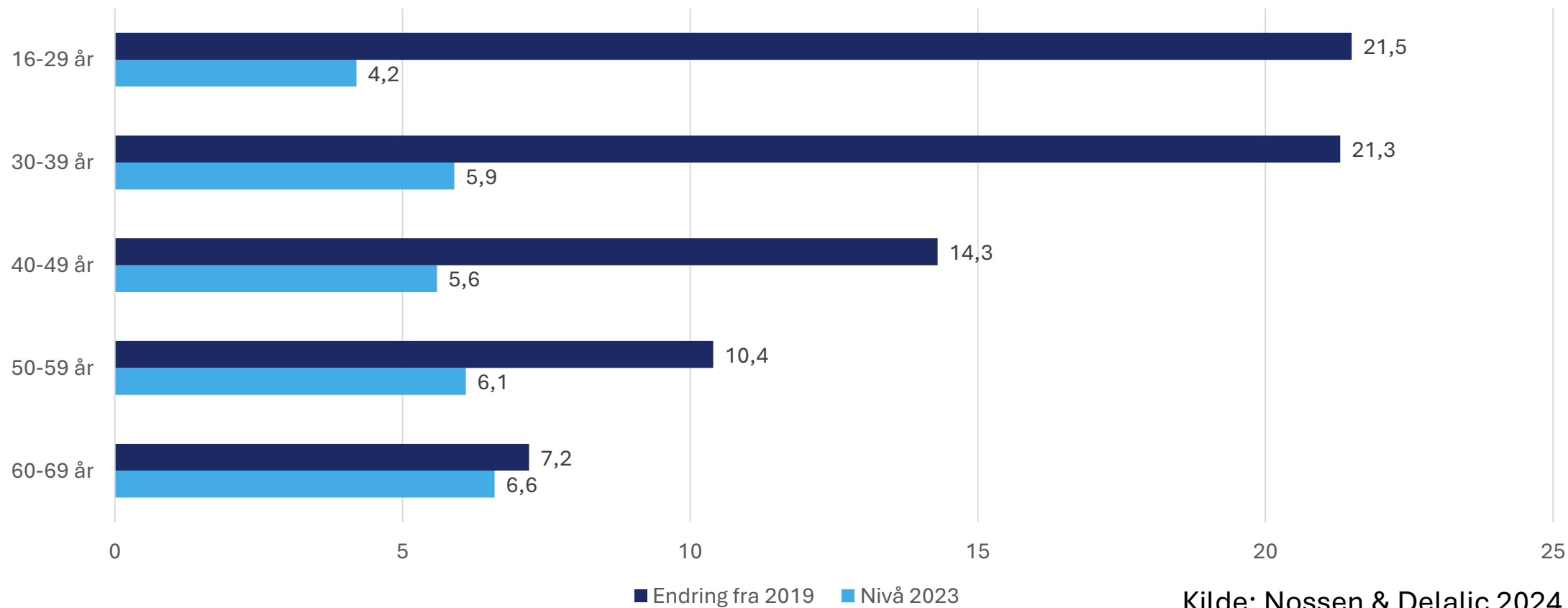
Kilde: Nossen & Delalic 2024

Kjønn

Kilde: Nossen & Delalic 2024

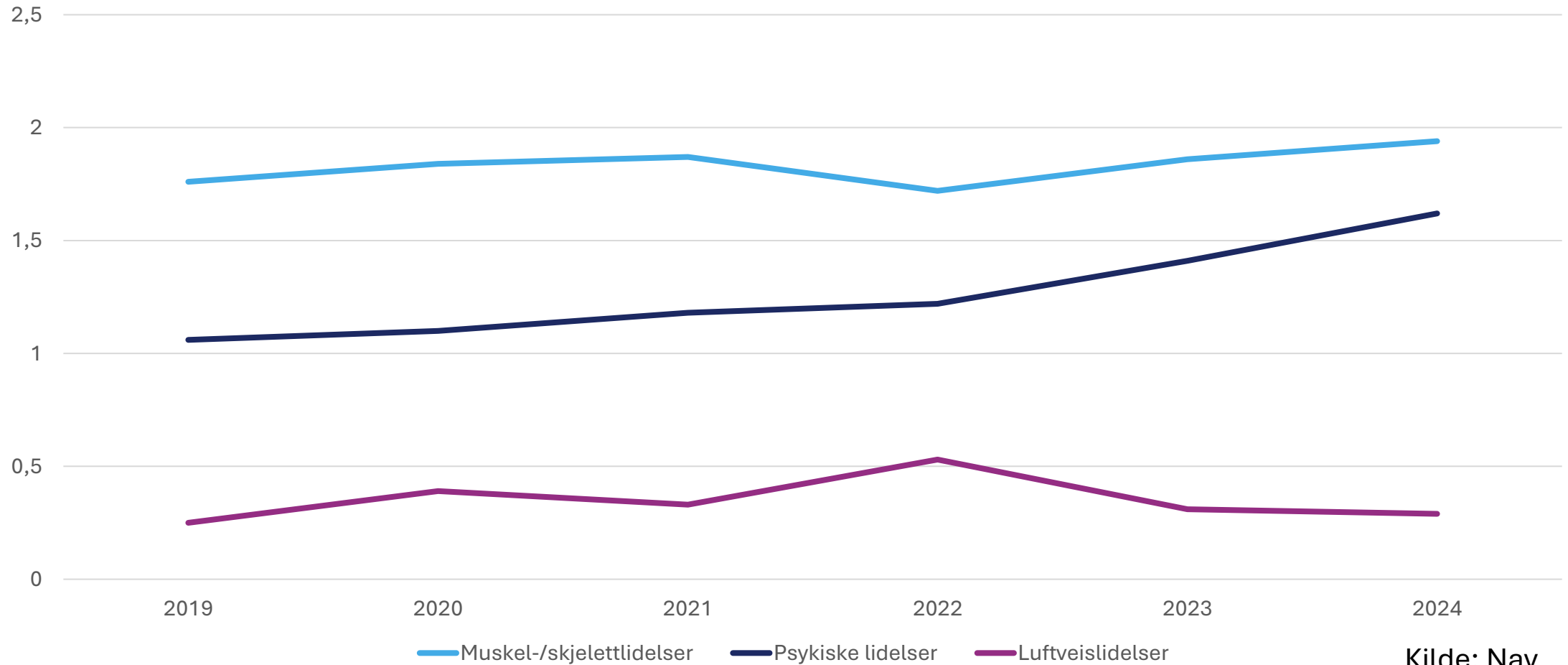
Alder

Kilde: Nossen & Delalic 2024

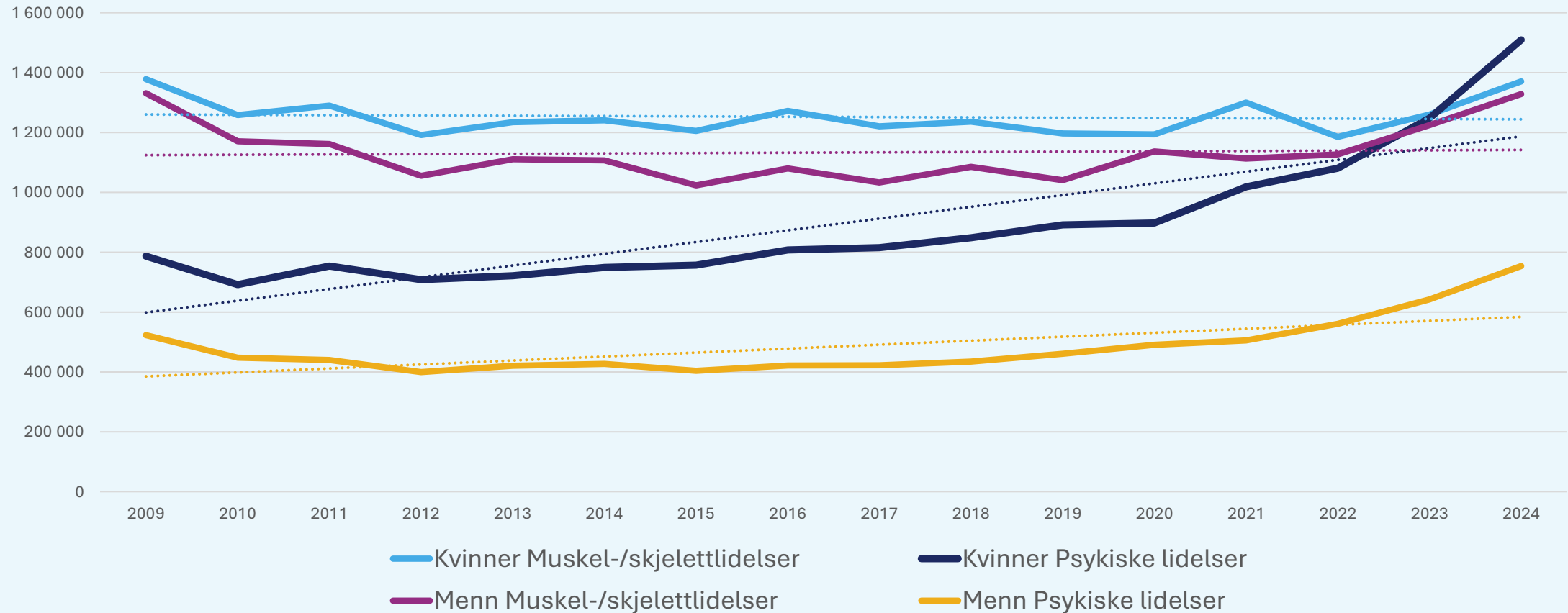
Diagnosegrupper

Sykefravær 2. kvartal hvert år

Kilde: Nav

Tapte dagsverk

Mulige årsaker til økt sykefravær

/ Koronaviruset

- Antall virus i befolkningen + 1
- Mindre influensa under pandemien -> mer nå (immunitetsunderskudd)
- Senfølger (long covid) – jfr «slapphet/trøtthet»
- Nedstenging og isolasjon, permitteringer
- Belastet helsevesenet under pandemi – folk fikk ikke hjelp
- Endrede holdninger

Andre mulige årsaker

(særlig til økningen i psykiske lidelser)

/ Krig/høyt internasjonalt konfliktnivå

/ Klimakrise

/ Økonomiske bekymringer

/ Internett/sosiale medier

/ Større aksept og åpenhet

/ Endret/bedre diagnostisering

Verdens lykkerapport:

Over 60 år: Norge på 3. plass

Under 30 år: Norge på 20. plass

Norge faller på rangeringen, som eneste land i Norden

Fhi.no, livskvalitet og trivsel

Hva kan vi gjøre?

**Vi kan forebygge de
helseproblemerkene og skadene
som skyldes forhold i arbeidsmiljøet**

Arbeidsrelatert helse

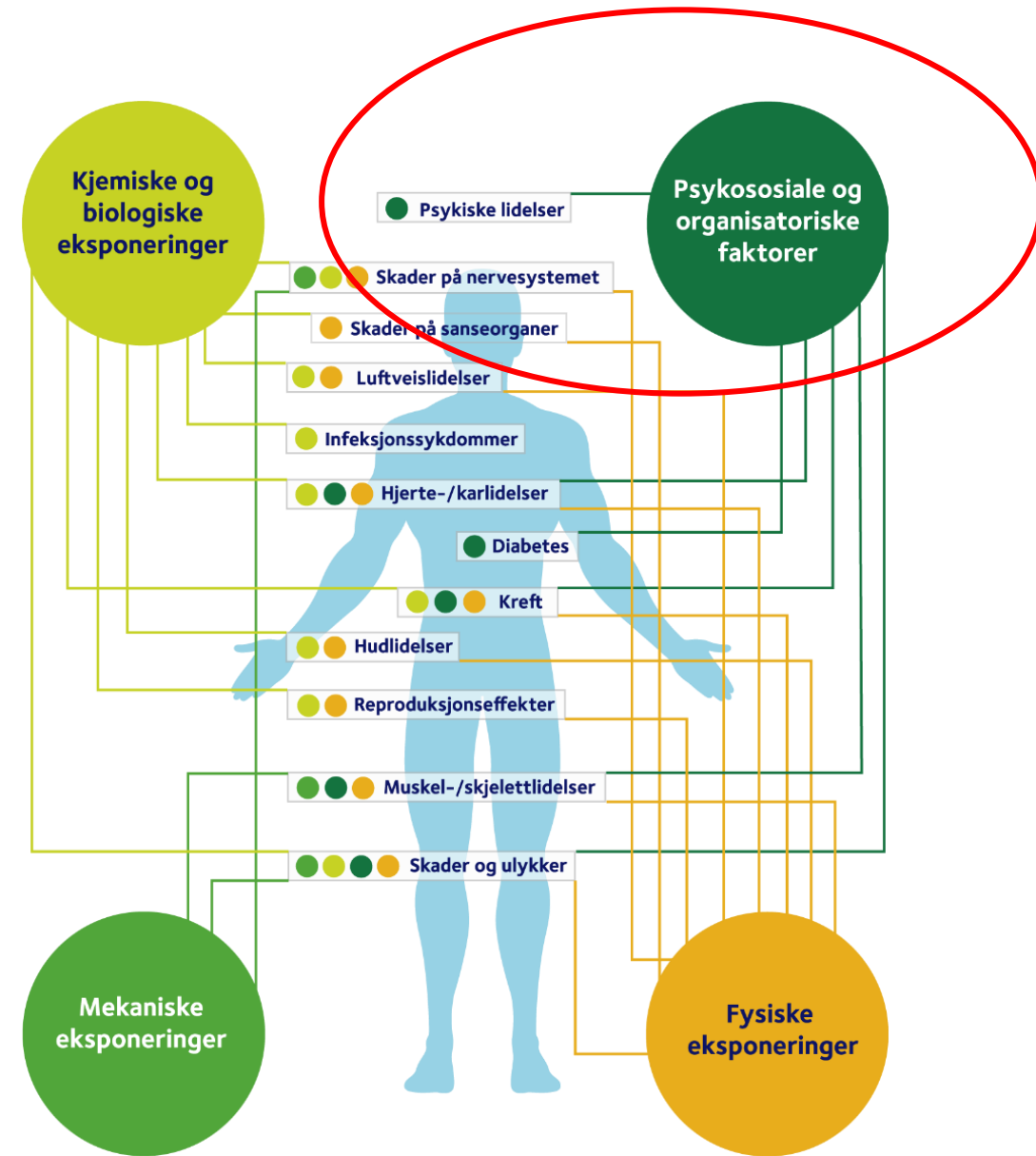
En av tre sykefravær over 14 dager er arbeidsrelaterte

Faktabok om arbeidsmiljø og helse (2024, LKU-A 2022)

- At et helseproblem er arbeidsrelatert, kan forstås på ulike måter.
  - jobben som direkte (medvirkende) faktor som bidrar til at helseproblemer oppstår
  - Jobben bidrar til at allerede eksisterende plager blir forverret
  - Kraven i jobben er uforenlig med sykdommen eller plagen

Arbeidsmiljø

Arbeidet skal organiseres, planlegges og gjennomføres på en måte som gir de ansatte utviklingsmuligheter og mening (helse), samtidig som at det ikke må være faktorer som kan gi fysiske og psykiske skadevirkninger (helseproblemer).

3.2 Organisatoriske og psykososiale arbeidsmiljøfaktorer		
3.2.1 Omstillinger og teknologi		
Innføring av ny teknologi ¹	60	1 500 000
Omorganisering i virksomheten ¹	48	1 200 000
Nedbemannning i virksomheten ¹	26	650 000
Jobbusikkerhet	12	320 000
3.2.2 Arbeidssted og kontorutforming		
Kontorarbeid over halve tiden	43	1 100 000
Arbeider i kontorlandskap/delt kontor	41	1 100 000
Mulighet for hjemmekontor	42	1 100 000
Jobber hjemmefra ukentlig på dagtid	14	370 000
Jobber hjemmefra ukentlig på kveldstid	17	450 000
3.2.3 Arbeidstid og arbeidstidsordninger		
Arbeid utenom ordinær dagtid	32	850 000
Nattarbeid	11	290 000
Lange arbeidsuker	8,2	220 000
3.2.4 Arbeid og privatliv		
Jobbkraav forstyrrer privatlivet	31	820 000
Jobbhenveldeiser i fritiden	42	1 100 000
Forventet tilgjengelig i fritiden	19	500 000
3.2.5 Krav, kontroll og sosial støtte		
Høye jobbkraav	54	1 400 000
Lav jobbkontroll (selvbestemmelse) ¹	25	630 000
Høye jobbkraav og lav jobbkontroll ¹	16	400 000
Høy grad av rollekonflikt	13	340 000
Høye emosjonelle kraav	20	530 000
Lav lederstøtte ¹	11	280 000
Lav kollegastøtte ¹	4,1	100 000
3.2.6 Mobbing, vold og trakassering		
Mobbing	4,1	110 000
Uønsket seksuell oppmerksomhet	4,7	120 000
Vold	5,0	130 000
Hets og trusler	8,8	230 000

Takk for at du hørte på

Følg oss i sosiale medier:

 Statens arbeidsmiljøinstitutt

 Stami_norge

 Statens arbeidsmiljøinstitutt